

RUŽENEC

ÚVOD

Pred dvetisíc rokmi napísal sv. Ján apoštol: „Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to zvestujeme: Slovo života. Lebo zjavil sa život a my sme videli, dosvedčujeme a zvestujeme vám večný život, ktorý bol u otca a zjavil sa nám. Čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali spoločenstvo s nami.“ (1 Jn 1,1-3) Tak opísal apoštol Ján úžasnú skúsenosť, ktorá sa udiala príchodom Božieho syna na túto zem. Boh sa stal človekom, žil s nami a prežíval s nami všedné udalosti nášho života. Tento príbeh o Božej láske sa rozpráva z generácie na generáciu a znova oslovuje človeka.

Ako kamienky v mozaike sa jednotlivé udalosti tohto príbehu spojili v modlitbu známu ako ruženec. Modlitba taká jednoduchá, a predsa hlboká. Kto sa ju modlí, môže znova prežívať, hľadiť a dotýkať sa tajomstva, ktoré sa nám zjavilo v Ježišovi Kristovi. Modliaci sa človek sa stále a nanovo ponára do radostnej zvesti o narodení Lásky, prežíva slávu, ktorá sa zjavila a ohlasovali ju všetkým národom, hľadí, ako je Ježiš z lásky k nám ochotný trpieť, vziať na svoje plecia kríž, ale aj zažiť silu vzkriesenia. Ruženec nám pomáha hľadiť na tieto tajomstvá vždy znova a znova. A hľadiť na ne Máriinými očami. Vyjadrené slovami pápeža Jána Pavla II: „Kontemplácia Krista má v Márii neprekonateľný vzor.“ Ona nás môže naučiť vnímať Krista, ale aj nechať sa modelovať týmto tajomstvom. Mária je učiteľkou na našej ceste pripodobnenia Kristovi. Modliť sa ruženec znamená hľadiť spolu s Máriou na Krista. Je to akoby ste si sadli k človeku, čo vám postupne rozpráva vzrušujúci príbeh. Jeho rozprávanie a spomienky vás postupne vtahujú do deja a jeho príbeh sa postupne stáva aj vaším príbehom. Modlitba ruženca je pripomínaním Ježišovho života. Modliť sa ruženec znamená sadnúť si k Márii a počúvať, ako vám rozpráva o Ježišovi.

Sv. Ján hovorí, že čo videl a počul, zvestoval ďalej, aby aj iní mohli zažiť spoločenstvo s Kristom a jeho učeníkmi. Boh prichádza medzi nás, aby bol súčasťou našich životov, nie ako osamelý jedinec, ale ako osoba, ktorá sa narodí do rodiny. Boh si vezme ľudskú podobu v lone veľkej rodiny, s matkou, príbuznými, bratrancami, sesternicami, s priateľmi a susedmi.

Ruženec je modlitba, ktorá nás spája. Ježiš prišiel na túto zem, aby spojil to, čo bolo rozdelené. Zomrel, aby nás zmieril s Otcom a urobil z nás bratov a sestry. Toto je príbeh, ktorý my kresťania veríme. Príbeh, ktorý si neustále opakujeme, keď prstami preberáme zrnka ruženca. Príbeh o tom, že Boh sa v Ježišovi stal človekom, prežívajúcim udalosti bežného života, zomrel a vstal zmŕtvych, pretože nás miluje. Príbeh ukrytý v modlitbe ruženca. Ak ho chcete stále nanovo počúvať, vezmite ruženec a započúvajte sa do evanjelia Božieho Syna, ktoré vám vyrozpráva jeho Matka. Ruženec je škola, v ktorej sa učíme s Máriou kontemplotať Krista.

P.Šimon Ján Tyrol, OP – promótor Ružencových bratstiev na Slovensku

RUŽENCOVÉ BRATSTVO

Ruženec Panny Márie, ktorý sv. Dominik prijal ako účinný prostriedok rozjímania o Kristovom živote, si bratia dominikáni strážili po celé stáročia ako svoje posvätné dedičstvo. Výsadu zakladať Ružencové bratstva, cieľom ktorých je spása duší a šírenie úcty k Ružencovej Panna Márii prostredníctvom modlitby posvätného ruženca, udelil reholi Kazateľov (dominikánov) pápež sv. Pius V. dňa 17.

septembra 1569 bulou *Consueverunt Romani Pontifices*. Okrem toho z moci svojho úradu na večné časy poveril bratov dominikánov, aby rozširovali modlitbu posvätného ruženca v celej latinskej Cirkvi.

Neskorší pápež Pavol V. vo svojom breve z 20.septembra 1608 obnovil bratstva posvätného ruženca a nanovo potvrdil všetky odpustky, ktoré udelili Ružencovým bratstvám všetci jeho predchodcovia na Petrovom stolci. Napokon aj pápež Inocent XI. Vo svojom breve *Nuper pro parte* dňa 31.júla 1679 rozšíril tieto odpustky a výsady pre všetkých členov Ružencových bratstiev. Po nich mnohí ďalší pápeži až podnes potvrdzovali výsady Ružencových bratstiev alebo sa veľmi pochvalne vyjadrovali o modlitbe posvätného ruženca. Boli to pápeži Benedikt XIII., Benedikt XIV., Klement XIII., Pius VI., Pius VII., bl. Pius IX., Lev XIII., sv. Pius X., Benedikt XV., Pius XI., Pius XII., bl. Ján XXIII., Pavol VI., i pápež Ján Pavol II. .

Ružencové bratstvo je združenie duchovne zjednotených veriacich, ktorí uctievať Preblahoslavenú Pannu Máriu a modlitbou posvätného ruženca vyprosujú pre seba, Cirkev a svet potrebné milosti a snažia sa o neustály pokrok v kresťanskej dokonalosti.

Piaty magister rehole dominikánov bl. Humbert de Romans hovorí o prvom Ružencovom bratstve, že ho založili podobným spôsobom ako prvotnú Cirkev. Členovia sa zhromažďovali, mali jedno srdce, zakladali posvätné diela a dávali almužny. Takéto činy prispievali k prijatiu Ducha Svätého.

Pápež Lev XIII v konštitúcii *Ubi primum* (4.október 1898) vyjadruje cieľ Ružencového bratstva nasledovne:

„Bratstvo posvätného ruženca je tu preto, aby sa mnohí členovia s bratskou láskou spájali chváliť Božiu Rodičku, aby dosiahli jej ochranu v praktizovaní tohto veľmi zbožného spôsobu modlitby, podľa ktorého sa bratstvo aj nazýva. Nehľadá zisk, nevymáha peniaze, prijíma ľudí akéhokoľvek spoločenského postavenia a spája ich putom modlitby posvätného ruženca. Jednotlivci do tohto spoločného pokladu vkladajú málo, ale odnášajú si z neho veľa. Každý, kto sa pomodlí stanovenú časť ružencovej modlitby a nemodlí sa len za seba, ale vďaka duchovnému spojiu v bratstve, zároveň sa modlí za všetkých členov ružencového bratstva. Títo mu podobnú povinnosť lásky vracajú v rozhojnenej miere.“

Členom Ružencového bratstva môže byť každý pokrstený katolík, ktorý má minimálne sedem rokov a ktorý sa slobodne vziať na seba práva a povinnosti člena Ružencového bratstva. Každý člen, ktorý chce byť prijatý do Ružencového bratstva, si môže slobodne vybrať jednu z troch foriem členstva, tzn. byť členom Svätého, Živého alebo Večného ruženca. Riadne členstvo vzniká dňom prijatia do Ružencového bratstva a zaniká smrťou, vystúpením alebo vylúčením člena. Členovia Ružencového bratstva sa riadia Stanovami Ružencového bratstva na Slovensku.

Riadni členovia Ružencového bratstva sú členmi dominikánskej rodiny a majú účasť na všetkých dobrách, milostiach i prísľuboch Panny Márie, daných tejto reholi.

Výsady a prísľuby pre členov Ružencového bratstva:

- a) osobitná ochrana Ružencovej Panny Márie,

- b) spoluúčasť na duchovných dobrách, modlitbách, sv. omšiach a plodoch apoštolátu členov dominikánskej rehole.

Každý mesiac provinčný promótor pre Ružencové bratstva slúži sv. omšu za živých a zosnulých členov Ružencových bratstiev na Slovensku.

Všetci veriaci, ktorí sa pomodlia posvätný ruženec, môžu za obvyklých podmienok získať čiastočné alebo úplné odpustky.

Okrem toho môžu členovia Ružencového bratstva na základe dekrétu Posvätnej apoštolskej penitenciárie z 11. januára 1969 za obvyklých podmienok získať plnomocné odpustky v nasledujúcich dňoch:

1. deň vstupu do Ružencového bratstva
2. Veľká noc
3. Obetovanie Pána (2.februára)
4. Zvestovanie Pána (25. marca)
5. Nanebovzatie Panny Márie (15. augusta)
6. Ružencová Panna Mária (7. októbra)
7. Nepoškvrnené počatie Panny Márie (8. decembra)
8. Narodenie Pána (25. decembra)

Spoločenstvá Svätého, Živého a Večného ruženca

Šírenie a oživenie modlitby posvätného ruženca v dominikánskom duchu uskutočňujú mnohí veriaci, ktorí sú formovaní dominikánskou mariánskou spiritualitou a zavazujú sa modliť a šíriť modlitbu posvätného ruženca. Sú súčasťou tzv. dominikánskeho ružencového hnutia, ktoré tvoria viaceré ružencové spoločenstvá. Medzi najznámejšie patria spoločenstvá Svätého, Živého a Večného ruženca.

Svätý ruženec

Rehoľa Kazateľov, ktorú svätý Dominik založil na kázanie a na spásu duší, si podľa vzoru svojho zakladateľa, pôvodcu posvätného ruženca, s láskou osvojila ruženec ako prostriedok hlásania a objasňovania právd viery. V roku 1470 zakladá dominikán, blahoslavený Alan de la Roche (1428 – 1475) prvé Ružencové bratstvo. Zásluhou blahoslaveného Alana a ďalších dominikánov sa tento spôsob modlitby rýchlo rozšíril v západnom kresťanstve a dominikáni sa stali hlavnými šíriteľmi tejto modlitby.

Bratstvo Sv. ruženca uznali po prvýkrát v Cirkvi vďaka úsiliu bl. Alana v r. 1475. Po celé roky Panna Mária potvrdzovala pranie modliť sa ruženec a jej zaľúbenie v titule „Kráľovná posvätného ruženca“. Bl. Alanovi dala pätnásť prisľubov pre tých, ktorí budú zbožne recitovať jej ruženec.

Povedala mu: „ (...) nesmierne veľa kníh by bolo treba napísať, aby v nich boli zaznamenané všetky zázraky môjho posvätného ruženca.

Prísľuby Panny Márie zjavené bl. Alanovi

1. Všetkým, ktorí sa budú zbožne modliť môj ruženec, sľubujem svoju zvláštnu ochranu a hojnosť milostí.
2. Tí, ktorí v modlitbe ruženca vytrvajú, dostanú zvláštnu milosť.
3. Ruženec bude mocnou ochranou proti peklu, zničí zlo, zbaví svet hriechu a zaženie blud.
4. Ruženec rozhojní čnosť a obsiahne pre duše hojné Božie milosrdenstvo. Odvráti srdcia ľudí od lásky k svetu a jeho márností a pozdvihne ich k túžbe po večných veciach. Ó, tie duše sa posvätia týmto prostriedkom.
5. Tí, čo sa mi odovzdajú cez ruženec, nezahynú.
6. Toho, kto bude zbožne recitovať môj ruženec, uvažujúc nad tajomstvami, nikdy nepremôže nešťastie. Nezažije Boží hnev a nezomrie náhlou smrťou. Hriešnik sa obráti, vytrvá v milosti a zaslúži si večný život.
7. Kto sa zasväťí môjmu ružencu, nezomrie bez sviatostí Cirkvi.
8. Tí, čo budú verne recitovať môj ruženec, budú počas svojho života a po smrti účastní Božieho svetla a plnosti Jeho milostí, vlastných svätým.
9. Ihneď vyvediem z očistca duše zasvätené môjmu ružencu.
10. Deti môjho ruženca sa budú tešiť veľkej sláve v nebi.
11. Čo budeš žiadať prostredníctvom ruženca, dosiahneš.
12. Tým, ktorí budú šíriť môj ruženec, sľubujem pomoc vo všetkých ich potrebách.
13. Dosiahla som od svojho Syna, že všetci členovia Ružencového bratstva budú mať svojich orodovníkov v živote a v smrti, celý nebeský dvor.
14. Tí, ktorí sa zbožne modlia môj ruženec, sú moje milované deti, bratia a sestry Ježiša Krista.
15. Zasvätenie sa môjmu ružencu je zvláštne znamenie predurčenia.

Závazky člena Svätého ruženca

Pomodliť sa celý posvätný ruženec (radostný, svetla, bolestný a slávnostný) za jeden týždeň (napr. v jeden deň dva desiatky, v iný tri alebo v jeden deň celý ruženec).

Treba zachovať postupnosť v modlitbe celého ruženca, to znamená – najprv sa pomodliť ruženec radostný, potom svetla, bolestný a nakoniec slávnostný.

Živý ruženec

Bratstvo Živého ruženca vzniklo z iniciatívy Márie Paulíny Jaricot vo Francúzsku. Narodila sa v Lyone, kde žila od roku 1799 do roku 1862. So svojím bratom Fileasom snívala o misionárskej práci v pohanských krajinách. Neskôr sa jej brat stáva kňazom a odchádza na misie. V listoch jej opisuje duchovné a materiálne potreby v misijných krajinách. Paulína zorganizuje peňažné zbierky, vytvorí malé skupiny, ktoré začínajú pomáhať misionárom. Poznáva hĺbku a silu modlitby ruženca, a tak na spôsob misijných skupín zakladá ružencové pätnástky, ktoré sa stanú počiatkom skupiny Živého ruženca.

Dávajú si za cieľ:

- a) zjednotenie srdc v srdciach Ježiša a Márie cez rozjímanie ružencových tajomstiev vymieňaných každý mesiac,
- b) zachovanie viery v kresťanských krajinách, ktoré podľahli nekresťanskému štýlu života,
- c) šírenie viery v nekresťanských krajinách cez katolícke misie.

Pravidla a stanovy sú dielom zakladateľky a dala ich kanonikovi Metempsovi, ktorý ich uviedol v knihe *Manuel du Rosaire Vivant* a sám sa stal predstaveným tohto bratstva. Pápež Gregor XVI. ich schválil a vo svojom breve odporúčal tento spôsob modlitby posvätného ruženca nasledujúcimi slovami:

„Dúfame, že s pomocou Božou to bude prospešné nielen preto, aby sa prosebná modlitba, vhodná k jej (Panne Márii) chvále, šírila vždy a všade už pre jej jednoduchosť, ale aj preto, aby sa zväčšila jej moc pre mnohých prosiacich a aby sa príjemnejšie niesla k Bohu, lebo on je naklonený zmilovať sa a dať svoju milosť, ak ho o to v spoločnej modlitbe prosíme.“

Záväzky člena Živého ruženca

Živý ruženec tvorí skupina dvadsiatich členov, tzv. ruža. Určený člen – horliteľ ruže - je zodpovedný za rozdeľovanie a výmenu tajomstiev.

Člen Živého ruženca sa každý deň modlí jeden desiatok posvätného ruženca za obrátenie hriešnikov, za živých a zosnulých členov Ružencového bratstva, rehoľu dominikánov a miestnu farnosť. K týmto úmyslom možno pridať aj ďalšie.

Raz v mesiaci sa stretáva na spoločnej modlitbe posvätného ruženca s ostatnými členmi Živého ruženca, kde si vymenia ružencové tajomstvá.

Večný ruženec

Bratstvo Večného ruženca založil v roku 1630 dominikán P.Timotej Ricci. Jeho členovia sa zaviazali, že budú v určenú hodinu bdieť, pričom sa pomodlia celý posvätný ruženec na chválu a česť Preblahoslavenej Panny Márie. Cieľom tohto zasvätenia bolo zjednotiť členov, aby sa zaviazali modliť v určenú hodinu a tak vytvoriť nepretržitú reťaz modlitieb za potreby Cirkvi a sveta. Modliť sa v úzkej jednote, hoci zvyčajne neviditeľnej, s mnohými bratmi a sestrami, vzdávať s nimi chválu Panna Márii

a prostredníctvom nej Najsvätejšej Trojici. Modlitba sa tak stáva „večnou“ a zjednocuje duša ako vo veľkej rodine a vo veľkom živom ruženci.

Pápež svätý Pius X. napísal o bratstve Večného ruženca: „Zdá sa, že nemožno dať nič krajšie ako to, že bez akéhokoľvek prerušenia, súčasne, na mnohých miestach na zemi, sa dvíhajú k trónu Panny Márie mnohé hlasy, modliac sa, rozjímajúc o kresťanských tajomstvách, aby sa na Cirkev neprestajne vylievali dobrodenia jej materskej dobroty.“

Ďalší Najvyšší veľkňazi opätovne ocenili združenia a podporili ich šírenie.

V liste zo 4. júla 1970 generálny predstavený dominikánskej rehole, P. Aniceto Fernández, napísal: „Bratstvo Večného ruženca plne zodpovedá potrebám našich dní ... Rozširujúc sa a účinkujúc uprostred kresťanského ľudu chce povzbudzovať duše k osobnej modlitbe, k intímnemu a živému spojeniu s Máriou, Kristom a Otcom cez rozjímavé recitovanie ruženca. Vo svete, ktorý je stále viac nepokojný, stále viac roztržitý, stále viac siahajúci po vonkajších a zmyslových skutočnostiach, členovia Bratstva Večného ruženca potvrdzujú – svojim príkladom – prevahu duchovných hodnôt. Združenie Večného ruženca tvorí zástup modliacich sa, ktorí sa striedajú, vo dne i v noci, pred trónom Panny Márie a prosia o jej materský príhovor predovšetkým v duchovných potrebách ľudí. Tak Bratstvo Večného ruženca nadobúda znaky skutočného apoštolského hnutia.

Záväzky člena Večného ruženca

Člen Večného ruženca sa modlí na štyri hlavné úmysly:

1. radostné tajomstvá za obrátenie hriešnikov,
2. tajomstvá svetla za čistotu viery a ohlasovateľov evanjelia,
3. bolestné tajomstvá za večnú spásu umierajúcich,
4. slávnostné tajomstvá za vyslobodenie duší z očistca.

Jeho modlitba má apoštolský charakter.

Raz mesačne alebo ročne si zvolí čas bdenia, kedy sa pomodlí všetky tajomstvá (teda radostné, svetla, bolestné a nakoniec slávnostné).